



ЊИВА

Ратарски недељни лист.



Број 34.

22. (9.) августа 1915.

XVIII. год.

Претплата је: 3 круне на целу годину.
Илази сваке недеље.

Уредништво и наклада «Њиве» је:
Budapest, Egyetem-utca 4.

Илази и на мађарском, словачком, рушњачком, румунском и немачком језику.

«Огледало светског рата.»

Недавно се такви догађаји одиграше на бојним пољима, да ћемо им значај забележити овде у уводном чланку нашега листа. Можемо ли рећи што важнијег нашим читаоцима од оне вести, да су наше јуначне војске 5. августа заузеле Варшаву и Ивангород? Така је то вест, да је сама разбила оквире нашег редовног недељног прегледа и дошла овамо, на уводно место нашег листа, да у бескрајној радости, широм наше миле домовине, објави ове дивне успехе нашег једногодишњег ратовања.

Ево: истина и правда побеђују. Наше непријатеље, који су нас без разлога и подмукло напали, у бегство натерујемо и големе ударце задајемо њиховом телу, које се почиње распадати. Они су хтели да освајају, а

не помислише, да ћемо ми моћи они бити, који ће са царске круне скинути њене најлепше дијаманте: Варшаву и Ивангород.

Ове су две вароши биле ванредно добро утврђене у Руској Пољској и обе једнога дана освојемо. То је био дан правих чуда: така се чуда ретко догађају у историји света. У нашем великом рату је ово свакојако један од најзнаменитијих дана. Важан је не само по ономе што се дотле догодило, него још више по ономе, што ће се тек сада догађати. Јер ће сада догађаји да се брзо приближују своме последњем чину, који ће до неба и до пакла подигнути и спустити учеснике овог рата. Свима ће се судбина решити у овој дивној пољској вароши, са зидина које сада историја почиње гласно говорити. Одавде се чују, као из победоносне убојне

трубе, историјска имена и успомене, а из даљине потмуло одјекује очајање Француза, Енглеза и Талијанаца. Прво је на колена пала Русија, а у њу непријатељи највише наде полагаху, њој дадоше највише оружја, њу снабдеше са безбројним милијонима. Прострељали смо јој плућа и срце, поломили смо јој ноге и руке; сада ће јој живот бити само таворење с дана на дан.

Пад Варшаве нама више значи од победоносног рата. То више је: ослобођена Пољска. Главна варош Пољске: Варшава, слободна је; сахрањена пољска слобода нашом мишицом васкрсава. Наши песници некада оплакиваху ову слободу; данас јој могу певати песме радоснице.

Нашу државу са Пољском вежу прастаре везе. Између мађарског народа и пољскога је толико сличности, да судбина ова два народа никада једно другоме не може бити равнодушна. Сасвим је разумљиво, да се сви радујемо и безгранично одушевљавамо, када видимо, да је Пољацима свануо дан ослобођења. Сретни смо и поносни смо, да је за ослобођење братскога пољскога народа и наша крв се проливала и да смо и ми они, који му преко крвавог непријатељског тела доносимо залог ускренућа.

Шта ће бити даље — то оставимо Богу рата. Извукли смо мач да бранимо свој живот и своју част и не ћемо га дотле метнути у корице, док не победимо непријатеља.

Дошли смо до Варшаве — доћи ћемо и до крајње победе.

Новије владине наредбе.

Последњих дана изишле су следеће Владине изнимне наредбе:

Нове наредбе о мливу.

Влада је издало наредбу и о томе, како се меље и предаје у промет пшенично и ражено брашно намењено за потрошњу. У смислу ове наредбе ваља пшеницу 75 килограма тешку од сада млети не више на 87, него на 78 постотну. Од овога брашна могу после млинови производити само три врсте брашна. Наиме финога (нула) брашна за тесто, али е грисом заједно не више него 15 процената од целог млива. Даље брашно за кување (старо нумера 2), али од овога не сме бити више, но само четвртина целог жита. Биће на послетку још једна врста хлебнога брашна, која ће одговарати староме брашну нумера 5.

Није слободно млети брашна за крму, пићу. Од уопће просексм теже пшенице ваља млети више финога брашна за тесто, а од лакшега жита брашна хлебнога. Од ражи тешке 70 килограма ваља од четири петине млива произвести једнако брашно. Од лакше ражи производиће се сарамерно мање брашна а више мекиња.

Највиша цена пшеничном и раженом брашну.

Државна Влада је најновијом наредбом утврдила највише цене пшеничном и раженом брашну као и мекињама од тога брашна добиве-

ном. Ове цене важе од 25. јула о. г. и то по метрценти чисте тежине.

У Будапешти је 78 круна највиша цена фином брашну за тесто и грису; брашну за кување 60 круна; хлебноме брашну 42 кр. 24 фил.; раженом брашну 42 кр. 24 фил. Те исте цене важе и за Ердељ.

За крајеве с десне обале Дунава и с леве обале Дунава (изузев жупаније: Арва, Липто, Туроц, Тренчен, Зољом и вароши Шелмецбања и Белабања); даље у местима у куту Марош—Тисе Крашо-Серењске жупаније цена је пшеничном брашну за тесто и грису 79 кр. 50 ф.; брашну за кување 59 кр. 50 фил.; хлебноме брашну 41 кр. 47 фил., а раженом 42 кр. 24 фил.

У жупанијама Арва, Туроц, Липто, Тренчен и Зољом; у варошима Шелмец и Белабања; даље у жупанијама Шарош и Сепеш: цена је пшеничном брашну за тесто и грису 78 круна; брашну за кување 60 кр.; хлебноме брашну 42 кр. 24 фил., а раженом 42 кр. 80 фил.

У средини између Дунава и Тисе (изузев жупаније: Хевеш и Пештанску); даље у крају на левој обали Тисе и у куту Тиса—Марошком, највише цене ове су: пшенично брашно за тесто 77 кр.; брашно за кување 59 кр.; хлебно брашно 40 кр. 66 ф.; ражено 41 круна 61 ф. У жупанијама Бекеш, Хајду и Саболч и у Дебрецену 40 кр. 99 фил., а у куту Тиса—Марошком 42 кр. 24 фил.

У жупанијама: Хевеш и Пешт и у Кечкемету; даље у крају на десној

обали Тисе (изузев жупаније Хевеш и Сепеш) ове су највише цене: фином пшеничном брашну 77 кр. 50 ф.; брашну за кување 59 кр. 50 фил.; хлебноме брашну 41 кр. 47 фил.; Раженом брашну је цена у жупанијама Хевеш и Пешт и у Кечкемету 40 круна 99 фил., а у крајевима на десној обали Тисе (изузев жупаније Шарош и Хевеш) 41 кр. 61 фил.

У вароши Фиуми и околини јој цена је фином пшеничном брашну 78 кр. 50 фил.; брашну за кување 60 кр. и 50 фил.; хлебноме брашну 43 круне, а раженом брашну 43 кр. 49 фил. Пшеничним и раженим мекњама и свима очинцима (кукољу и др.) највиша је цена у целој нашој држави 18 круна.

Пошто се највише цене разуму без вреће — то продавац је у праву да рачуна врећу посебно. Колико се сме рачунати за врећу — то ће министар трговине доцније одредити посебице.

Највише цене разуму се на месту предаје и плаћају се увек с готовим новцем. Превоз до станице бродарске или жељезничке терети увек продавца — те се не може одвојено рачунати. На ону своту, коју продавац даје купцу на веру може рачунати себи камату, која не сме бити више него 8% од званичног каматњака аустро-угарске нотне банке.

Који брашно скупље продаје или купује; који обећава продавачу или купцу посебну награду; једном речи: ко изазива ову владину наредбу — казниће се затвором до 2 месеца или глобом која томе одговара.

Ваља нам овде нарочито приметити: ако се брашно не продаје на велико него на мало, за дневну потрошњу — онда ове највеће цене не вреде, него су само меродавне за одређивање цена за продају на мало, да не би ове биле и сувише претеране.

Печење ракије.

Државна Влада је издала наредбу о печењу ракије у малим котловима, која је већ ступила и на снагу.

Наредба садржи следеће:

Обртна област дужна је обавестити опћинско поглаварство, који ће се мали котлови употребити за ратне сврхе и који остају опћинама, да се од приватника и опћине могу употребљавати за печење ракије. Они први имају се до 15. августа одаслати надлежном поверенству за преузимање ратних ковина, а преостали котлови (уз оне, који су стално узидани) служит ће као пецаре за све оне, који у опћини желе пећи ракију од свога или купљенога производа (шљиве, дрозда и сл.).

Увете и начин печења ракије уставновљује посебна наредба.

Предност имају продуценти материјала за печење редом своје пријаве, те они плаћају од 10 литара дневне производње по 3, а остали по 6 филира пристојбе. Иначе одредбе постојећих закона остају нетакнуте.

(Продужићемо!)



Коњарство у Угарској.

По службеним подацима.

Коњарство је у Угарској од увек заузимало видно место како квалитетом гајених коња, тако и бројним стањем грла, а влада му је свагда поклањала своју нарочиту пажњу.

У Угарској има по последњем попису од 1911. године 2.001,399 коња, што на 1 квадр. километар чини 7 грла. У упоређењу с осталим државама отпада на 1 квадр. километар

У Немачкој	8	грла	
У Угарској	7,1	«	
У Енглеској	6,4	«	
У Француској	6	«	(1909)
У Аустрији	6	«	(1910)
У Русији	4,5	«	(1910)
У Италији	3,3	«	(1908)
У Србији	3,1	«	(1910)

Дакле по бројном стању коња, с погледом на површину, Угарска долази на друго место у Европи.

По броју становника долази на 1000 становника

У Немачкој	67	грла
У Аустрији	63	«
У Угарској	110	«

Од 1895. до 1911. године, давле за шест година попео се број коња за 28,499 грла.

Од целокупног броја коња било је пастува 9226, кобила 919,671.



Свечан улазак престолонаследников у Будапешту.

Извоз коња у 1911. год. изнео је 62,551 комада у вредности 38.625,690 круна, просечна цена 617,5 круна, која се може сматрати за врло високу, с обзиром на то, што се међу извезеним коњама налазе и коњи за потрошњу (клање).

Сем коња, који се употребе за војску, извезе се годишње још 55 до 65 хиљада комада. Доказано је, да је при повећању извоза и коњски материјал из године у годину бивао све бољи, дакле и у развоју одгајивања војних коња било је повољног успеха.

За тај успех Угарска има поглавито да благодари консеквентном раду државних ергела кроз 40 год.

Коњарством управља Одељење за коњарство Министарства пољопривреде.

Оно се стара на првом месту о државним ергелма и пастувским сместиштима, ергелском особљу и свима приликама земаљског коњарства; стара се о потреби у државним пастувима. Предлаже министру пољопривреде како ће се употребити буџетски кредити, одређени за подизање коњарства и како ће се појединим тркачким удружењима разделити годишња субвенција.

Особље државних ергела и пастувских сместишта чини засебну ергелску бранцу и саставни је део угарских хонведа.

Влада подиже коњарство овим институцијама:

1. Четири државне ергеле: Кишбер, Баболна, Мезехеђеш и Фогараш.

2. Четири пастувска сместишта са

њихових 19 пастувских подденоа (Hengstenposten).

3. Куповином пастува за државу. Сваке године у месецу јуну позивају се одгајивачи, да понуде своје пастуве, који нису млађи од 3, ни старији од 8 година. Пошто стигну понуде, путује један пуномоћник министарства и прегледа их, а оне који одговарају условима одмах купује. Сем тога у Будапешти се сваке године у јесен одржава пастувски трг, на коме се купују поглавито енглески пунокрвни пастуви, који су завршили своју тркачку каријеру.

4. Да би се осигурала потреба у пастувима за државна пастувска сместишта, држава прави уговор са већим сопственицима ергела, по коме се исти обвезују, да држави уступе по одређеној цени пастуве-трогодце, које су у својим ергелма одгајили. Држава пак задржава право, да сваке године прегледа мушку ждребад и омад и бележи само ону, која су подобра за пастуве.

5. Сваке године држава откупљује око 250 једногодаца непосредно од одгајивача по цени од 5—706 круна. Иста се даље до њихове треће гедине гаје на државном добру Букин, па се подобра омад продају по умереној цени од 6—800 круна или и бесплатно појединим општинама, као општински пастуви, под условом, да га употреби за приплод најмање 4 године итд.

6. Старији, али за приплод још употребљиви пастуви, по свршеној сезони опасивања, продају се одгајивачима јефтино. Услов је, да пастуза

дотични одгајивач, без министровог одобрења, не сме продати нити иначе уступити другом одгајивачу.

7. Прекобројне старије и млађе кобиле из државних ергела продају се на првом месту одгајивачима путем надметања, а оно што преостане, продаје се без икаквог ограничења јавним надметањем. Одгајивачи, који се при надметању такмиче, моркју се легитимисати.

8. Држава потпомаже приређивање наградних такмичења за приплодне коње, која се сваке године приређују у појединим комитатима.

9. Влада потпомаже приређивање изложба коња тиме, што покрива делом трошкове око приређивања, одобрава награде у новцу и похвалницама.

10. Унапређује рационално одгајивање ждребади потпомагањем заједничких пашњака за ждребад.

11. Различита тркачка удружења добијају знатне субвенције (помоћи).

12. Коњарство државних домена, где се гаје поглавито радни коњи.

Земаљско коњарство дели се у три групе: а) Државно коњарство, које је права потпора земаљског коњарства. Одгајивање радних коња на државним доменама. б) Приватне ергеле, које одгајују добре кобиле и пастуве. в) Опште земаљско коњарство, које своју животну снагу црпе из горњих двеју група.

а) 1. Државна ергела Кишбер основана 1853. г. Обухвата 5500 хек. Има на 694 коњских грла. 2. Државна ергела Баболна, основана 1790. године. Обухвата 350 хек. Има 732 коњских

грла. 3. Државна ергела Мезехеђеш, основана 1785. Обухвата 15,000 хек. Има на 2100 коњских грла. 4. Држ. ергела Фогараш, основана 1875. год. Обухвата 4000 хек. Има на 332 коњских грла. У сва четири пастувска сместишта било је у 1912. год. 3388 пастува, који су оплодили 141,980 кобила.

б) Поред државних ергела Угарска има око 420 приватних ергела. Свега је оплођивало око 9326 пастува.

в) При руковођењу земаљског коњарства имају се три циља пред очима: 1. Да коњарство мора бити не само корисно, већ и рентабилно. 2. Да производи материјал, погодан за пољопривредне сврхе. 3. Да производи и снабдева војску добрим коњима.



Како се могу добити леги гроздови с крупним зрном?

(Свршетак.)

3. Проређивање зрна на гроздовима. Циљ је тога посла дз се, помоћу нарочитих дугачких и танких маказа, сасецањем извесног броја зрна, ова прореде на грозду као и да се уклоне сва она зрна која су заостала у порасту, закржљала или остала ситнија од других зрна.

Код стоног грожђа тражи се лепота зрна скоро исто толико колико и сама каквоћа. Проређивањем грожђа до-



1. Турска тешка артиљерија. — 2. Артиљерија на поласку. — 3. Капле носе муницију. — 4. Часници немачког «Црвеног Крета» на одмору.

бијају се гроздови са крупнијим и размакнутијим зрнима који се боље проветравају и под бољим погодбама сазревају. Услед тога што зрна на проређиваним гроздовима нису збијена једно уз друго, не ће бити ни трулежи на грозђу.

Проређивање грозђа врши се пре него што су зрна достигла величину грашка. Обично тај посао врше жене помоћу финих, дугачких маказа. Грозд се пажљиво хвата на доњем крају руком или ако су зрна већа и покривена пепељком дрвеном виљушком. Како се при томе раду извлаче гроздови из лишћа не треба проређивати зрна усред дана, јер гроздови изложени непосредном додиру јаког сунца могу бити оштећени. Најбоље је радити тај посао увече или ујутру. Кад се пак мора то радити у сред дана треба над гроздовима на којима се зрна проређују направити хладовину разапњањем каквог платна или на неки други начин.

Кад се пресече доњи крај гроздова на извесној дужини, приметило се, да се изазива порашћивање петељке и добија се крупнији грозд. На крајевима грозда зрна су или сувиже збијена или сувише разређена и сазревају доцније него ли друга. Зато се обично гроздови, на којима се проређују зрна и прекраћују на крајевима за 2 до 5 цм. Осим крајева грозда треба тако сасећи и побочне гроздиће — крила која су сувише дугачка; затим приступити проређивању зрна. Сва она зрна, која су остала ситна, кржљава, неправил-

ног облика, затим и она, која су у самом грозду и која ће спољна зрна кад буду сазрела покрити, треба сасећи.

Накнадним проређивањем ће се уклонити сва рањава и повређена зрна при првом проређивању.

4. Проређивање лишћа. Проређивањем лишћа може се допринети знати ој мери да се добије лакше и бојеније грозђе. Тим се радом помаже и проветравање грозђа и сузбија рђаво дејство сувишне влаге.

Лишће треба проређивати поступно почевши од времена, када грозђе отпочиње да сазрева па док не буде скоро потпуно зрело.

При том послу треба обратити пажњу да се уклања нарочито лишће, које се налази у средини чокота или које се налази у близини земље или које је сасушено. По ваља сачувати оно лишће, које покрива непосредно грозде и штити га од сунчане припеке. Поред тога кад би се гроздови сасвим открили пред потпуним зрењем, изазвала би се на белом грозђу боја рђе, која није баш најлепша.

Нарочито треба бити обазрив при проређивању лишћа код црног грозђа, јер ако би се ово изложило непосредно утицају сунца, добила би се у место црне боје, која се нарочито појављује, кад је грозд заклоњен лишћем, црвена боја.

Проређивање лишћа треба вршити у колико је то могуће по облачном дану или пред вече пред залазак сунца. При уклањању сувишног лишћа треба остављати на ластару лисну петељку било целу било само један њен део.



Министар-председник гроф Стеван Тиса у главном стану. (Лево од мин.-преде. стоји маршал надвојвода Фридрих, десно Конрад Хецендорф, шеф генералштаба, барон Мор, генералштабни пуковник и Карло Франц Јосиф престолонаследник.)

КРОНИКА.

ШТА ЈЕ НОВО.

Огледало светскога рата.

Велики је страх овладао Енглезима, Французима, Русима и Талијанцима. Непријатељи су мислили, да ће се Немци одма иза освојења Варшаве бацити на Запад. Ово је свако очекивао, но Немци променуше свој план. Смер им је чист и јасан. Прво треба свршити са Русима, а са осталима ћемо затим лако. Ми заједно са Немцима прогањамо Русе. У Енглеској већ на саму помисао, да ћемо освојити Петроград, дрхћу. Ако се то догоди, Руси не ће моћи слати на бојиште муницију, јер се руска војска снабдева са оружјем из петроградских [творница. Но осим овога, падом Петрограда ће Русија бити одсечена од осталог света и не ће моћи уважати храну, а цео ће јој извоз преостати.

Талијанци су се љуто преварили у рачуну, када су држали, да имају посла са ослабљеном и умореном нашоном војском. Заробљеници талијански причају, да нису себи замишљали тако одлучном, одважном, јуначку мађарску војску. Нису ни то очекивали, да ће их сународници им на аустријском земљишту са одвратношћу дочекивати. Они су мислили, да ће ови у њима видети ослободиоца а оно је испало, да их сматрају вероломним убицама.

Према овоме, мала је ствар потонуће једне наше подморнице. Ми мушки признајемо наше губитке и свесно се, несломљени даље боримо.

Рођендан Његова Величанства. 18. август је већ десетинама година за Мађарско-Аустријску монархију био дан велике радности. Нарочито то важи за нашу државу, која је и у мирно доба, а и сада предњачила дивним врлинама: својом оданошћу краљу и ватреним родољубљем. 18-тога авг. је Његово Величанство навршило 85 година.



Сваке године безгранично одушевљење и поштовање нашег народа упире очи према мађарском престолу. Ове је године ова оданост још већа. Сада сви мислимо, како се наш стари владар очински стара за судбину својих народа. Треба да видимо и помислимо, да се сада брине за стотине потреба, са својом свежом душевном снагом и неуморном вредношћу. Она велика љубав, коју осећамо из речи и дела нашега владара, улива снаге нашим војницима и пружа поуздања Његовим народима. Када су 18-ога августа у пространој држави нашега доброга и племенитога владара свечано zazвонила звона и вароши се окитиле у свечано руво, осећали смо, да ће наша бити победа. Љубав и поуздање, које ће ову државу великом направити, припадају Његову Величанству.

Одгазак престолонаследника. У суботу прошле недеље је престолонаследник Карло Франц Јосиф са надвојвоткињом Цитом отпутовао из престонице. Престолонаследник је понео са собом из Будапеште најлепше успомене на љубав и оданост, које је за време свог овдашњег бављења на сваком кораку сретао.

Надвојвода Јосиф о Мађарима. Надвојвода Јосиф је једном ратном известитељу о Мађарима ово рекао:

— Већ после давно прошлих, првих бојева цела је земља, цео је свет ценио дела мађарског војника. Дела су му мој вечити понос. Нису једаред гледали Немци Мађаре у љутом боју, дивили им се и одушевљавали се њима. Ово нарочито важи за бојеве у Карпатима, где су Мађари надчовечанска дела вршили.

— Свето ми је уверење — рекао је затим надвојвода — да она мађарска крв која је росила бојна поља, није бадава проливена. Свака ће капљица крви припремити једну сретнију и мирнију будућност. Чврсто сам у ово уверен, јер сви знамо за удео Мађара у овом светском рату. Мађарска верност, поштење, родољубље и оданост према престолу беху сасвим природни и похвале достојни изливи народне душе. Мађарски војник не зна за умор и тешкоће. Као светац тако уме да се мучи и подноси, ако то прилике собом донесу. Истина, потребно је да човек уме с њим разговарати његовим језиком и затим га својски себи загрлити.

Најзадушнија жена. То име заслужује госпођа барона Имре Гилањија, министра пољопривреде. Док се барон Гилањи у свом делокругу брине око економског унапређења наше домовине, дотле његова госпођа у својој домени, у друштву неуморно организује добротворни рад. Познато је, да је од руске зимушње навале највише страдала жупанија Шарош. Са свих страна наше миле отаџбине иказују појединци и друштво своју готовост, да допринесу новчане жртве, да се опустела села наново подигну. Преузвишена госпођа барона Имре Гилањија предала је жупану Шарошке жупаније 40,000 круна, као помоћ пострадалима. Сав тај новац је сама преузвишена госпођа скупила и то је

оно, што овоме прилогу нарочито вредност диже. И ако се за родољубиво дело данас не траже нарочита признања ипак морамо да забележимо, да из целе државе стижу писма пуна признања и захвалности на добротворној делатности преузвишене госпође.

Течај за прераду воћа. У Нађкерешу се уз помоћ барона Имре Гилањија министра пољопривреде преређује течај за прераду воћарских производа. Течај је добро посећан.

Вести о жетви. Из најновијег извештаја барона Имре Гилањија министра пољопривреде видимо, да је кишовито време задњих дана мало неповољно утицале на усев. Но поред свега тога је овогодишња жетва повољна. Нека се нико не брине да нам не ће бити збринуте све потребе.

Окопавине, кукуруз, шећерна репа и кромпир врло добро стоје.

Дизање опустелих села. Основао се у Будапешти земаљски одбор, који ће водити бригу око подизања на граници опустелих села. Председник овога одбора је гроф Куен-Хедервари, а подпредседници су: гроф Була Андраши, гроф Алберт Апоњи и гроф Аладар Зичи.

Пријава залиха горива. Влада је обвезала све сопственике шума и предузећа, да имају пријавити своје залихе горива, у колико оне могу доћи на продају до краја марта 1916. г. Пријавне листове заинтересовани могу добити у општинском поглаварству.

Нова наређења о мекињама. Влада је наредила, да млињари који међу рану сопственицима само за домаћу употребу, морају мекиње њима натраг вратити и ни пошто је не смеју продавати. Сва друга млињарска предузећа мекиње могу доносити у промет само путем «мекињарског средишта». Ово ће средиште организовати министар пољопривреде. Мекиње се не ће у иностранство продавати; у земљи ће продаја бити дозвољена на упутнице и биће под надзором привредних надзорника. Када ће средиште почети рад, уознати ћемо наше читаоце опширније са наређењима о продаји мекиња.



Војници из девет разних народности у 32. пучко-ушашком пуку.

ЗАБАВА.

Женидба врапца подунавца.

Кад се жени врабац подунавац,
Испроси сеницу девојку,
Три дна хода преко поља равна,
А четири преко горе чарне;
Па он купи господу сватове;
Кума свраку дугачкога репа,
А прикумка тицу шеврљугу,
Старог свата из Осоја жуну;
А девера тицу ластавицу.
Здраво свати дошли по девојку,
И здраво се натраг повратили.
Кад су били на Косову равном,
Проговара сеница девојка:
«Тихо јаш'те, господе сватови,
«Тихо јаш'те, тихо беседите,
«Долетиће онај кобац страшни,
«И отеће сеницу девојку.»
Истом она у ријечи беше,
Залеће се кобац зликовачки,
И уграби сеницу девојку.
Сви сватови у трн побегоше,
Ђувегија у просену сламу,
А кум сврака на врх трна чучи.

Наши успеси на мору.

Под натписом: «Наши успеси на мору у првој години светског рата» доноси Штефлеров «Војнички лист» овај чланак:

Бацимо ли, на прагу друге године рата, поглед на наше досадање успехе на мору и ако узмемо у обзир, да наша флота ради познатих узрока не сме оставити Јадран, шта више талијанским ратом још јаче је оптерећена, то се ипак већ указује леп низ успеха њезиног деловања:

Дне 21. децембра 1914. бијаше на улазу у наше море торпедиран и општећен 23,467 тона тежак француски дриднаут «Жан Барт». То је био адмиралски брод 16 јединица француске средоземне морнарице. Подморница «У 12» торпедирала је адмиралски брод на очиглед поменутих јединица.

Истог дана потопљена је у северном Јадрану 400 тона тешка француска подморница «Курие».

Дне 27. априла потопила је наша подморница «У 5» у Јонском мору 12,500 тона тешки француски оклопни крсташ «Леон Гамбета».

У ноћи између 24. и 25. маја подухвату разне јединице наше поморске и зрачне флоте навалу на Млетке, Римини, Синигалну, Анкону, Кампо Марино, Тремити, Торе ди Милето, Виесту и Монфредонију. Том приликом општетише пудњавом и бацањем бомба арсенале и бродоградилшта, зракопловно спремиште у Чиаравале, надаље лучка и колодворека складишта, газометре, петролејска складишта, семафоре; тешко општетише радиотелеграфске постаје, потопише још два пароброда.

Истог дана настрадао је талијански управљиви зракоплов «Цита ди Ферара», кад се враћао са Фиуме, на коју је бацао бомбе, не начинички особите штете. Наш поморски летећи stroj «Л 48», достигавши га код Лошиња, узлетио је над њега, оборио га у море и сасвим уништио.

Сутрадан успело је нашој подморници «У 4» да потопи код Св. Ивана Медуанског енглески кретап врете «Ливерпул» (4800 тона), ма да је био праћен од шест разарача.

Дне 12. јуна пробушила је наша једна подморница талијанску подморницу «Медузу» од 245 тона тежине.

Дне 18. и 21. јуна бомбардовало је неколико наших летећих стројева с успехом разне објекте, који служе ратним сврхама, у Монополију на ушћу Таглиамента, те места Римини, Песаро и Фано.

Дне 26. јуна и 2. јула потопљена је по једна талијанска торпедна бродница на северном Јадрану.

Дне 7. јула потопила је наша подморница на талијанској обали 10,000 тона тежак и јако наоружан талијански оклопни кретап «Амалфи».

Дне 18. јула стигла је иста судбина 7350 тона тежак кретап «Ђузеп Гарибалди» јужно од Дубровника, баш у часу, кад је седам осталих кретапа и разарача бомбардовало складишта и колодворе Цавтата и Груза. Бродови се непријатељски тада брзо удалише, да не страдају.

Ми смо тако, без обзира на успехе наше зрачне ескадре, у времену од пет месеци ове године до рата с Италијом уништили два француска брода, и то једну подморницу и један оклопни кретап са износом од 12,950

тона, затим у раздобљу од само два месеца: један енглески кретап од 4800 тона, шест талијанских бродова и то: један разарач, једну подморницу, две торпедне броднице и два оклопна кретапа у износу од 18,725 тона, заједно 23,252 тоне; све у свему дакле у 7 месеци 9 непријатељских бродова у свеукупном износу од 36,475 тона тежине, док насупротив те чињенице није наша флота, изувевши кретапа «Зенте», која је подлегла премоћи, изгубила ни једне јединице.

Поменута ова дела часно се ређају у аналима наше ратне морнарице, улевају нам потпуно поуздање, да ће се наша флота исто так прославита и у већим подухвима као оно код Виса, чију 49-годишњицу прослависмо у свечаној тишини, која одговара озбиљним овим временима. «Нар. Нов.»

Одговорни уредник: ЧИКА-СТЕВА.

ОГЛАСИ

Огласи се примају у наклади

ЊИВЕ

Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.



Преплатна је цена недељном, илустрованом, ратарском листу Њиви само 3 круне годишње. Поред ове малене претплатне цене добивају наши поштовани претплатници календар на дар, као божићни поклон Њивин — читаоцима.



Кад смо пре седамнаест година основали ратарски недељни лист Њиву нагласили смо: да смо ради да листом овим по јефтину цену уносимо у српску ратарску кућу здраву и корисну поуну, да забавним начином поучавамо српскога ратара корисноме знању и умењу — зарад његова свестрана напретка а у времену, у коме се свако живи отима да напредује. — Прелистајте нашу Њиву од године 1898. па до данас, па ћете се уверити из сваког ретка: да смо се поштено трудили, да се приближимо циљу, који смо истакли. Велики и неочекивани одзив, којег је стекао лист наш међу српским ратарима за ових седамнаест година излажења свога ободрава нас, да прионемо из све снаге и даље: да наша Њива буде из дана у дан све боља и лепша, а тиме српскоме ратару милија. — У то име излазиће Њива и од сада са овим подесним насловом сваке недеље једанпут, на целом табану овако лепе глатке артије, урешена лепим и одабраним слинама и доносиће у свакоме броју: поуке из пољоделства, воћарства и из сваке друге гране кориснога рада; учиће ратаре пчеларењу, гајењу стоке и пернате живине; извештаваће га о новостима у народу и држави, називаће му шта бива по свету; саопштаваће му земаљске и државне законе и уредбе; поучаваће га у разним важнијим грађанским пословима; одговараће на његова питања и упутиће га како да се помогне у својој нужди и потреби. — Овако лепо урешен, јефтин, забавно-поучни, недељни лист као што је наш лист Њива, — снажиће Србина ратара у борби живота за његов опстанак и напредак. У то име молимо све Србе ратаре који радо читају и читањем се пријатно забављају и поучавају: да се претплате на Њиву одмах од првих бројева, а ми ћемо им лист слати тачно и уредно. Лист је наш јефтинији и од погачица, зато га нико не може добити на вересију. — Претплата се шиље на адресу:

A Nyiva kiadóhivatalának Budapest, IV., Egyetem-utca 4.